

ÓRAVÁZLATOK

a

ROMI-SULI tankönyveihez

3-4. osztály – részletek

Tanítói munkapéldány

2006. szeptember

Harmadikos óravázlatok felsorolása

Sor- szám	Tartalom	Oldal
1.	Szövegfeldolgozás (Mi van a kemencében?)	7
2.	Szövegfeldolgozás (A farkastanya)	11
3.	Szövegfeldolgozás (Mirkó királyfi)	15
4.	Olvasásgyakorló óra (Mirkó királyfi)	21
5.	Összehasonlító versfeldolg. (Hold és felhő, Galagonya)	25
6.	Anyanyelv – a melléknév fogalma	29
7.	Anyanyelv – a főnevek helyesírása	33
8.	Anyanyelv – a szófajok ismétlő gyakorlása	37
9.	Fogalmazás – folyamatleírás (A tojásrántotta)	41
10.	Elbeszélő fogalmazás (Vendégségben Micimackónál)	45

A negyedikes óravázlatok felsorolása

1.	Hosszú szöveg feldolgozása Mindent járó malmocska (1-2-3. rész)	51
2.	Hosszú szöveg feldolgozása Mindent járó malmocska (4-5. rész)	55
3.	Olvasásgyakorló óra: Mindent járó malmocska	57
4.	Anyanyelv – a helyhatározós szerkezet	61
5.	Felszólító módú igék helyesírása	65
6.	Fogalmazás – állatleírás (az oroszlánról)	69

A SZÖVEGFELDOLGOZÁS MODELLEJE (mese, történet)

1. Előkészítés

- a) hangulati
- b) tartalmi
- c) technikai

2. Címből és illusztrációból következtetések a tartalomra...

3. A szöveg megismerése → Elsődleges megértés
- szereplők felsorolása
 - helyszín(ek)
 - a cselekmény sorrendje
- önálló feladatmegoldás

4. Szövegelemzés → Mélyebb megértés

- a) terjedelemtől függően:
- szókincsfejlesztés
 - a szereplők tulajdonságai
 - bonyodalom
 - tetőpont
 - megoldás
 - tanulság, következtetések
 - részcímek, vázlatkészítés
- globális vagy részenkénti
- b) módszer
- szövegmegbeszélés és önálló feladatmegoldás váltakozása

5. Szintetizálás

és

Szövegproduktálás

- felkészülés utáni hangos olvasás
- szerepek szerinti olvasás
- tartalomelmondás
- dramatizálás

A VERSFELDOLGOZÁS MODELLEJE

1. Előkészítés

- a) hangulati
- b) versmondás

2. A költőről

(fénykép, életrajzi részletek)

3. A vers bemutatása (tanító)

4. Spontán reakciók

5. Elemzés(i szempontok):

- a) kommunikációs
(A vers beszélője, hallgatója, helyszín, idő)
- b) költői képek
- c) versforma
(versszakok, sorok, szótagszám, rím...)

6. A vers újraolvasása (gyerekek)

7. A versmondás előkészítése

(szünetek, fő- és mellékhangsúlyok bejelölése)

MEGJEGYZÉSEK AZ ÓRAVÁZLATOK ELÉ

Jelmagyarázat

Hangsúly:	=	főhangsúly	—	mellékhangsúly
Szünet:		hosszú szünet		rövid szünet
Ritmus:	–	hosszú szótag	∪	rövid szótag

*a szomszéd Lidi lakodalmán
a szurokszemű Palkó titka
a hasas levesestál
egy soványka csirkemell
az ingerlő pecsenyeillat*

táblai írás

*Két pofára eszik.
Nagy kanállal eszik.
Megette a kenyere javát.*

*írásvetítő
fólia*

hamu kandalló dézsa

szókártya

tojás ruca rák

tárgykép

Megjegyzések az 1. óravázlathoz

A szöveg első részét a tanító mutatja be, a második felét néma olvasással a gyerekek ismerik meg.

Példát ad

- a hangsúlyok gyakorlására,
- olvasástechnikai tréningre,
- differenciált szervezésű szövegfeldolgozásra
(három haladási csoport)
- hagyományos részenkénti elemzésre,
- dramatikus játéokra.

A tanító saját tervezésű feladatait

- írásvetítő fóliára másolja (írja),
- illetve táblára írja.

Tananyag: *Mi van a kemencében? OK 16. o.*

Feladatok: *néma olvasáson alapuló szövegfeldolgozás, hangsúlygyakorlatok szószervezeteken hangos olvasás előzetes felkészülés után*

Eszközök: *Harmadikos olvasókönyv, olvasásfüzet, fóliák, szókérték, táblai írás*

I. Helyesejtés, a szövegolvasás előkészítése

1. Hangsúlyáthelyezési gyakorlatok szószervezeteken

Ügyeljetek a hangsúlyáthelyezésre felolvasás közben!

a szomszéd Lidi lakodalmán

a szomszéd Lidi lakodalmán

a szurokszemű Palkó titka

a szurokszemű Palkó titka

a hásas levesestál

a hásas levesestál

egy soványka csirkemell

egy soványka csirkemell

az ingerlő pecsenyeillat

az ingerlő pecsenyeillat

2. Mondathangsúly gyakorlása közmondásokon, szólásokon

Olvassátok fel a szólásokat a hangsúlyjelek figyelembe vételével!

Nem lakik jól az ember a pecsenyére való nézéssel.

Két pofára eszik.

Sok jóízűt ettem, hogy megkövéredtem.

Nagy kanállal eszik.

Évés közben jön meg az étvágy.

Megette a kenyere javát.

Annyit eszik, mint egy veréb.

3. Olvasástechnikai tréning (szófejlesztés)

Olvassátok fel a szóoszlopokat! Segítenek az ismétlődő szavak!

leves

nadrág

szem

leveses

nadrágszój

szemvillanás

levesestál

nadrágszóját

szemvillanásnyit

II. Szövegfeldolgozás

4. A cím és az illusztráció kapcsolata

Nézd meg a 17. oldalon lévő képet, s válaszolj a címben feltett kérdésre!

5. A szöveg megismerése – elsődleges megértés

a) A szöveg 1. részének bemutató olvasása – tanító

b) A szöveg további részeinek megismerése néma olvasással + differenciált tanulásszervezéssel (három haladási csoport)

Koronások: $F_1 + F_2 + F_3$ feladatok (gyorsabban haladók)

Tulipánosok: $F_1 + F_2$ feladatok (átlagos ütemben haladók)

Manók: F_1 feladat (lassabban haladók)

Olvassátok végig a történetet! Oldjátok meg a táblán kijelölt feladatokat!

F_1 Írjátok ki az előforduló ételek nevét!

F_2 Húzzátok alá azokat az ételeket, amelyeket felszolgáltak a lakodalomban!

F_3 Táblai vázlat alapján jelöljétek be a részeket!

1. Tóni bácsi készül a lakodalmi vacsorára.

2. Palkó bogarat ültet a fülébe.

3. Tóni bácsi alig eszik valamit a finom ételekből.

4. A vacsora véget ér.

5. Palkó elárulja a titkot.

6. Szövegelemzés részenként – mélyebb megértés

1. rész: *Soha úgy... ..istenigazából.*

a) Néma olvasás közös osztálymunkában

(Az 1. részt a tanító már bemutatta. Lásd az 5/a pontot!)

b) Válogató olvasás

Keressétek a szövegben kifejezéseket annak igazolására, hogy Tóni bácsi nagyevő!

2. rész: *A vendégek körülülték... ..mi van a kemencében!*

a) Hangos egyéni felolvasás

b) Válogató olvasás

Keressétek meg azokat a részeket, amelyek arról szólnak, hogy miért és hogyan hagyta abba Tóni bácsi az evést?

3. rész: *Még a leves is... ..leste a javát.*

a) Hangos egyéni felolvasás

b) Kifejezések értelmezése

Csoportosítsátok a szókapcsolatokat a megfelelő oszlopba!

sokat eszik

keveset eszik

a nadrágszíját kiereszti

egy-et-kettőt kanalizott

szuszogni se bírtok

alig-alig kóstolgatott

befalom egymagam

böjtölt szorgalmasan

4. rész: *Aztán egyszer... ..vége az ebédnek!*

a) Hangos egyéni felolvasás

b) Válogató olvasás – szógyűjtés

Keressétek meg a szövegben, milyen ételek jelentek meg Tóni bácsi képzeletében!

5. rész: *Tóni bácsi elkapta... ..mind a kilenc kicsit!*

a) Hangos egyéni felolvasás

b) Válogató olvasás

Keressétek meg azt a részt, mikor jött rá Tóni bácsi, hogy becsapták!

7. Szintetizálás

a) Tanítói felolvasás

b) Dramatikus játék:

Játsszuk el, mit tett Tóni bácsi, mikor megtudta az igazságot!

Megjegyzések a 2. óravázlathoz

A szöveget először a gyerekek néma olvasással veszik birtokba. Az óra végén történő szerepolvasáskor a tanító lehet a mesélő.

Példát ad

- kiejtéstől eltérő írású hangkapcsolatok olvasására,
- illusztrációból a tartalomra való következtetésre,
- differenciált szervezésű szövegfeldolgozásra
(két haladási csoport)
- vázlat alapján a szövegrészek felismerésére.

A tanító saját készítésű szókérdőket és képeket is alkalmaz a táblánál, s írásvetítő fóliát is használ.

Tananyag: *A farkastanya OK. 26. o.*
Feladatok: *néma olvasáson alapuló szövegfeldolgozás hangos olvasás előzetes felkészülés után versmondás hangsúlyok bejelölésével*
Eszközök: *Harmadikos olvasókönyv, olvasásfüzet, fóliák, szókérdők, képek*

I. Beszédművelés, a szövegolvasás előkészítése

1. Kiejtéstől eltérő írású szavak olvasásának gyakorlása

Olvassátok el a szavakat! Ügyeljetek a hangkapcsolatok ejtésére!

<i>egyszer</i>	<i>köztük</i>	<i>menjünk</i>	<i>elkezdtek</i>
<i>lefeküdt</i>	<i>mondta</i>	<i>tudta</i>	<i>szaladt ijedten</i>

2. Versmondás – találós kérdés

Mi lehet a megfejtése ennek a verses találós kérdésnek?

*Hideg téli éjszakákon
jó hangosan vonyítok.
Éjjel járok vadászatra,
ahhoz nagyon konyítok.*

(farkas)

II. Szövegfeldolgozás

3. A címből és az illusztrációból következtetés a szövegre

Mit kereshetnek a farkastanyán ezek az állatok? Jó vége lehet-e ennek?

4. Elsődleges megértés – a szöveg megismerése néma olvasással + differenciált tanulásszervezéssel (két haladási csoport)

Gyorsan és átlagosan haladók

Lassan haladók

Rétegek	Farkasok	Nyuszik
Feladatok	F ₁ + F ₂ a szöveg végigolvasása + feladat – felkészülés hangos olvasásra	F ₁ az 1. rész elolvasása

A fólián jelölt módon olvassátok el a mesét, és oldjátok meg a nektek szóló feladatokat!

F₁ Sorold fel, kik találkoztak a vándorúton!

F₂ Állítsd sorrendbe a részcímeket, azután jelöld a könyvedben a részeket!

- 2 Egy kis házban elhelyezkednek.
3 Megérkeznek a ház gazdái.
1 A tojás és barátai vándorolnak.
4 Pórus járt a farkas.

5. Szövegelemzés részenként – mélyebb megértés

1. rész A tojás és barátai vándorolnak

a) Hangos egyéni felolvasás

b) Válogató olvasás

Keressétek ki az ismétlődő mondatokat és a kérdő mondatokat!
A kérdő mondatok felolvasása, a hibás hanglejtés javítása

Hová megy, tojás koma?
Hová mentek, ruca koma?

2. rész Egy kis házban elhelyezkednek

a) Hangos egyéni felolvasás

b) Szókártyák, képek rendezése

Ki hol helyezkedett el? Mi hiányzik?

hamu	kandalló	dézsza	törölköző	a ház közepe	pitvar
tojás	ruca	rák	kakas	ökör	ló

3. rész Megérkeznek a ház gazdái

a) Hangos egyéni felolvasás

b) Szavak értelmezése

Keressétek meg a szókártyák között, milyen volt a farkas, aki bement a házba!

hányaveti	pökhendi	vakmerő	nyegle	
buta	bátor	főlényes	nemtörődöm	okos

4. rész Pórus járt a farkas

a) Hangos egyéni felolvasás

b) Képekhez mondatok hozzárendelése

Válogassuk ki, a farkas félreértései mihez kapcsolódnak!

tojás dézsza meglőnek puskával...

törölköző pitvar

6. Szintetizálás

Felolvasás szerepolvasással. Mesélő a tanító.

Megjegyzések a 3. óravázlathoz

A szöveg megismerése és feldolgozása néma olvasással történik. A tanító minta értékű bemutató olvasására az óra végén szintetizálásként kerül sor.

Példát ad

- beszédművelésre (versritmus, hangsúlyáthelyezés),
- olvasástechnikai tréningre,
- differenciált szervezésű szövegfeldolgozásra
(három haladási csoport)
- hagyományos részenkénti elemzésre.

A tanító saját tervezésű feladatait

- írásvetítő fóliára másolja (írja),
- illetve táblára írja.

Tananyag: Mirkó királyfi OK. 32. o.

Feladatok:

*néma olvasáson alapuló önálló szövegfeldolgozás
(differenciált szervezés)*

*versmondás (ritmusgyakorlatok, szünet, hangsúly, soráthajlás)
hangsúly (áthelyezési) gyakorlatok szó szerkezeteken
hangos olvasás előzetes felkészülés után*

Eszközök: Harmadikos olvasókönyv, fólia (táblai írás), szókartyák, rajzok

I. Beszédművelés – helyesejtés, a szövegolvasás előkészítése

1. Ritmusgyakorlatok

Mondjátok el a verset! Ügyeljete a ritmusra!

A rok mellett

üszkös a fadereka,

üszkös a fadereka,

kikorhadt.

Felhö-capa

üszik az egeken át,

üszik az hegyeken át

a holdat.

Egyszer égig

fölmásznék,

mennyei cápát

horgásznék.

Föl ne mászs, mert

üszkös a fadereka,

üszkös a fadereka,

kikorhadt.

Öszi éjjel

izzik a galagonya,

izzik a galagonya

ruhája.

Zúg a tüske,

szél szalad ide-oda,

reszket a galagonya

magába.

Hogyha a Hold rá

fátlylat ereszt:

lánnyá válik,

sírni kezd.

Öszi éjjel

izzik a galagonya,

izzik a galagonya

ruhája.

2. Versmondás (szünetek és hangsúlyok bejelölésével, soráthajlás):

<u>K</u> útnak lenni volna <u>j</u> ó,	<u>R</u> igófütt ^{ny} nek volna <u>j</u> ó,
<u>ú</u> tas-itatónak,	lenni bár egy <u>h</u> angnak;
<u>d</u> iófának, vagy a <u>f</u> án	<u>j</u> önni-menni volna <u>j</u> ó,
<u>f</u> ütyentő <u>r</u> igónak.	akárcsak a <u>h</u> armat.

3. Hangsúly (áthelyezési) gyakorlatok szó szerkezeteken

két <u>i</u> dősebb királyfi	két idősebb <u>k</u> irályfi
három <u>d</u> erék fiam	három derék <u>f</u> iam
két <u>s</u> zép <u>p</u> aripa	két szép <u>p</u> aripa

4. olvasástechnikai tréning (szófejlesztés)

Olvasd el a szóoszlopokat! Figyelj az ismétlődésre!

<u>a</u> rary	<u>l</u> egénykor	<u>t</u> ündér
<u>a</u> raryvirág	<u>l</u> egénykorunk	<u>t</u> ündérkereszt
<u>a</u> raryvirágot	<u>l</u> egénykorunkban	<u>t</u> ündérkeresztanya
<u>a</u> rary	<u>t</u> estvér	<u>k</u> ereszt
<u>a</u> raryalma	<u>t</u> estvérbátyja	<u>k</u> eresztanya
<u>a</u> raryalmát	<u>t</u> estvérbátyjai	<u>t</u> ündérkeresztanya

II. Szövegfeldolgozás

4. Elsődleges megértés – a szöveg megismerése néma olvasással + differenciált tanulásszervezéssel (három haladási csoport)

Olvassátok el a mesét magatokban!
Oldjátok meg a táblára kijelölt feladatokat!

Koronások: F1 + F2 + F3 feladatok (gyorsabban haladók)

Tulipánosok: F1 + F2 feladatok (átlagos ütemben haladók)

F ₁	Nevezd meg a képen látható királyokat!	OK. 32. o.
F ₂	Írd le, hogyan vitte haza Mirkó az aranyalmát és az aranyvirágot!	
F ₃	Állítsd sorrendbe a részcímeket! Jelöld a könyvedben a részeket!	
	3. Az idegen király palotájában	
	2. Mirkó útra kel	
	4. Újra otthon	
	1. A Fehér király bánata	

Az önálló feladatok közös ellenőrzése.
A szövegrészek bejelölése az olvasókönyvben.

5. Szövegelemzés részenként – mélyebb megértés

1. RÉSZ A Fehér király bánata

a) Hangos egyéni felolvasás

b) Válogató olvasás – tartalmi megbeszélés

Keressétek ki a szövegből!

Miért sírt az egyik szeme a királynak?

Miért nevetett a másik?

Mit és honnan kell elhozni a királyfinak?

2. RÉSZ *Mirkó útra kel*

- a) Hangos egyéni felolvasás
- b) Szómagyarázatok – tartalmi megbeszélés

Keresd ki, hogyan olvastad a mesében!

ne szomorkodj = egyet se búsulj
vékony ló = sovány gebe
jóraivaló állat = derék jószág
mesebeli ló = tálto

3. RÉSZ *Az idegen király palotájában*

- a) Hangos egyéni felolvasás
- b) Válogató olvasás – tartalmi megbeszélés

Keresd ki a meséből!

Mivé változott a királylány és a fekete király? Hová kerültek?

4. RÉSZ *Újra otthon*

- a) Hangos egyéni felolvasás
- b) Válogató olvasás – szövegbeszélés

Válaszolj a kérdésre!

Miért nevetett a Fehér király mindkét szeme?

6. Szintetizálás

- a) Mesehallgatás – a tanító felolvassa a mesét
- b) Mesebefejezések írása

Megjegyzések a 4. óravázlathoz

Szövegfeldolgozást követő ún. olvasásgyakorló óra egy lehetséges változata.

Példát ad

- beszédművelésre (versritmus, hangsúlyáthelyezés, kiejtéstől eltérő írású hangkapcsolatok),
- néma olvasáson alapuló feladatmegoldásra (a munkalapok feladatainak felhasználására),
- differenciált szervezésű szövegfeldolgozásra (két haladási csoport)
- a hangos olvasás szövegszerű gyakorlására,
- drámajátékra (szoborjáték, dramatizálás).

A tanító saját tervezésű feladatait

- írásvetítő fóliára másolja (írja),
- illetve táblára írja.

Tananyag: *Mirkó királyfi meg a táltos paripa* OK. 32. o.

Feladatok: *néma olvasás gyakorlása feladatmegoldással
hangos olvasás gyakorlása hangsúlyok kijelölésével
beszédművelés (versmondás, szószerkezetek,
kiejtéstől eltérő...)
dramatikus játékkal a szöveg továbbgondolása*

Eszközök: *Harmadikos olvasókönyv, fólia, Munkalap, táblai írás*

I. Beszédművelés, versmondás

1. Versolvasás – ritmusgyakorlatok

<i>Bóbija, Bóbija épít,</i>	<i>Bóbija, Bóbija álmos,</i>
<i>hajnali köd-fal a vára</i>	<i>elpihen őszi levélen,</i>
<i>termeiben sok a vendég</i>	<i>két csiga őrzi az álmát,</i>
<i>törpe-király fia-lánya.</i>	<i>szunnyad az ág sűrűjében.</i>

2. Szószerkezetek olvasása, hangsúlyáthelyezés

*Az egyik szeme mindig sírt, a másik mindig nevetett...
Szálljak-e, mint a szél, vagy röpküljek-e, mint a gondolat?*

*Az egyik szeme mindig sírt, a másik mindig nevetett...
Szálljak-e, mint a szél, vagy röpküljek-e, mint a gondolat?*

3. Kiejtéstől eltérő írású szavak olvasásának gyakorlása

*megkérdezte biztatta tűzte meghoztam
megtalálja búsulj szálljanak röpküljenek*

Mondatba helyezés, felolvasás

II. Néma olvasás gyakorlása – differenciált tanulásszervezés

4. Differenciált gyakorlás:

feladatadás – önálló megoldás – közös ellenőrzés

gyorsabban és átlagos ütemben haladók

lassabban haladók

Rétegek	Koronások + tulipánosok	Manók
Feladatok	ML. 15/2., 3. Felkészülés a hangos olvasásra	ML. 15/1 Ellenőrzés egyénileg
	Ellenőrzés közösen – szóban	(megoldáskeresés)

TEMAVÁZLAT Mirkó királyfi meg a tiltos paripa OK. 32.o. ÁLLÓVÁZLAT

1. Sorold fel a mese szereplőit!

2. Fejezd be a mondatokat!

Névt a Fehér király egyik szeme, mert _____

Sír a Fehér király másik szeme, mert _____

Mirkó királyfi egy sovány gebén kelt útra, mert _____

Mégis ő ért el a Fekete királyhoz, mert _____

_____ A királynőből _____ lett,

amit Mirkó _____

A Fekete királyból _____ lett,

amit Mirkó _____

3. Fejezd be a mesét!

III. Hangos olvasás gyakorlása – drámajáték

5. Hangos egyéni olvasás előzetes felkészülés után

A Fehér király bánatának felolvasása, hangsúlyok, szünetek bejelölése
(Egy lehetséges megoldás.)

– Nagy oka van annak, édes fiam. || Volt nekem egy vitéz barátom, ||
a Fekete király. || Hej, sok ellenséggel megvívunk mi ketten
legénykorunkban! || Aztán egyszer úgy esett, hogy el kellett válnunk ||
A barátom tündérkeresztanyja megmondta nekem, || hogy három derék
fiam lesz. || De jó király csak abból lehet, || aki majd megtalálja és el is
hozza a Fekete király birodalmában termett aranyszívet, és melléje
még egy aranymát is. ||

6. Szerepolvasás

Szereplők megnevezése: mesélő, királyfi, királynő, Fehér király, paripa

1-1 szereplő szövegének kijelölése, begyakorlása egyéni választás alapján
A mesélő váltása részenként

7. Szoborjáték

Szoborjátékhoz a királyi udvar megjelenítése az átváltozások után.
Az egész osztály részt vehet benne.
(Például: szolgák, udvari emberek)

8. A mese befejezetlen mondatának folytatása (szóban vagy írásban)

Megjegyzések az 5. óramodellhez

Tananyag: *Hold és felhő, Galagonya OK. 8. o.*

Feladatok: *Összehasonlító versfeldolgozás közös osztálymunkában (tartalmi és formai elemzés)*

Feladatmegoldások – önálló osztálymunkában

Versmondás – ritmusgyakorlatok

Eszközök: *Harmadikos olvasókönyv, Munkalapok, lemez, táblai írás*

I. Előkészítés

1. Háttérismeretek a költőről

*Weöres Sándorról: arckép
életének jellemző mozzanataiból
eddig tanult verseiből*

Eddig olvasott Weöres versek az olvasókönyvekből

1. osztály

Kis versek a szélről

Kacsa-úsztató

Regélő

Olvadás

Kutyabál

Nap jön

Mi volnék?

Buba éneke

Volt egy szép ládika

Paripám, csodaszék pejkó

Furulya

Bujócska

Ha nap süt a rétre...

2. osztály

Csimpilimpi

Ha vihar jő

A tél

Elmehetsz a világba

Vásárban

Déli felhők

2. Hangulati előkészítés

Lemezhallgatás: Vivaldi: Négy évszak (ősz)

II. A versek feldolgozása

3. A versek bemutatása – tanító

4. Spontán reakciók

5. Tartalmi elemzés

a) Közös megbeszélés

– *Vers helyszíne, ideje, hangulata*

– *Melyik évszakban, melyik napszakban játszódik a vers?*

b) Néma olvasás – feladattal

Hold és felhő, Galagonya OK. 8.o.

1.

Válaszolj a kérdésekre!

Ki írta mindkét verset? _____

Melyik napszokról szól mindkét vers? _____

Mely sorokból derül ki ez? _____

c) A feladatmegoldás ellenőrzése megbeszéléssel

– *Közös szereplők: a hold, a szél, az éjszaka*

– *Megszemélyesítések, hasonlatok*

felhő – cápa

lány – galagonya

6. Formai elemzés

a) *Verssorok szótagszáma – Feladatmegoldás önállóan*

2.

Írd be a sorok szótagszámát a táblázatba! Fejezd be a mondatot!

VERSSOR	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
Hold és felhő	4	7	7	3												
Galagonya	4	7	7													

A feladatmegoldás ellenőrzése: fólia

b) *A ritmus bejelölése*

ML 1/3.

Közösen:

Önállóan:

Árok mellett

üszkös a fadereka,

– u u u u u u

üszkös a fadereka

– u u u u u u

kikorhadt.

u – –

Őszi éjjel

izzik a galagonya,

izzik a galagonya

ruhája.

Megjegyzések a 6. óravázlathoz

Tananyag: *A melléknév tulajdonságot jelentő szó. Anyanyelv 7. o.*

Feladatok: *A melléknév fogalmának kialakítása*

Érzékelés fejlesztése

A melléknév felismerése

Eszközök: *Anyanyelv harmadikosoknak (1. félév)*

Kép- és szókértagygyűjtemény (2-4. o.), fólia, tárgyak, táblai írás

I. A fogalom előkészítése**1. Érzékelésfejlesztő játék tárgyakkal**

Egy zsákban: szagos radír, szivacs, teniszlabda, dobókocka, sál.

Húzzatok ki egy tárgyat a zsákból! Mi lehet az?

tapintás után: sima, puha, kemény, gömbölyű, szögletes

szaglás után: illatos, szagtalan

látás után: piros, zöld, kék, sárga, egyszínű, mintás, tarka, feliratos

2. Találós kérdések csak tulajdonságokkal

Mire gondoltam? (A III. eseménykép alapján)

Csak tulajdonságokat sorolhatnak.

Például: sárga, tornyos, magas, szögletes, ablakos

(Ez a templom)

3. Szókapcsolatok alkotása: tulajdonság + tárgy

– Alkoss hasonló szókapcsolatokat ellentétes jelentésű szavakkal a III. eseménykép segítségével!

– Alkossatok mondatot a szókapcsolatok felhasználásával! (szóban)

Például: A hegyes ceruza piros, a tompa.....

7. Először egészítsd ki a szókapcsolatokat ellentétes jelentésű szavakkal, aztán alkoss hasonló szókapcsolatokat a III. ESEMÉNYKÉP segítségével!

MILYEN?	MILYEN?
alacsony ház – magas templom	famó fa – _____
hegyes ceruza – _____ ceruza	üres pohár – _____
szögletes doboz – _____ doboz	vastag fonal – _____
keskeny hid – _____ folyó	nehéz súly – _____

II. A fogalom kialakítása

4. Szóképek csoportosítása (A Kép- és szóképekészletből)

Helyezd a szóképet a megfelelő kérdőszó alá!

Mit csinál? Mi? Milyen?

asszony	copfos	csillag	gőzölög	eső
szunnyad	kócos	forró	mosolyog	
csíkos	bohóc	búsul	gömbölyű	folyó

5. Szófajok megnevezése

Mi az első és második oszlopban lévő szavak szófaja? (ige-főnév)

A harmadik oszlopban található szavak szófaja melléknév.
A melléknév tulajdonságot jelentő szó.

III. A melléknév felismerésének gyakorlása

6. Melléknév felismerése

a) Húzd alá a **milyen** kérdésre válaszoló szavakat a bal keretben!

b) Ellenőrzés felolvasással.

c) Írjátok le a szavakat jobb oldali vonalrendszerbe!

8. Húzd alá azokat a szavakat, amelyekre kérdeztünk! Írd ki a vonalra!

<table border="1"> <tbody> <tr> <td>furulya</td> <td>pulyka</td> <td>kőszívű</td> </tr> <tr> <td>papagáj</td> <td>gögös</td> <td>szomorú</td> </tr> <tr> <td>gyönyörű</td> <td>lyukas</td> <td>ibolya</td> </tr> <tr> <td>ünnepély</td> <td>szelíd</td> <td>kitűnő</td> </tr> <tr> <td>hűséges</td> <td>golya</td> <td>hőmérő</td> </tr> </tbody> </table>	furulya	pulyka	kőszívű	papagáj	gögös	szomorú	gyönyörű	lyukas	ibolya	ünnepély	szelíd	kitűnő	hűséges	golya	hőmérő	<p>MILYEN?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
furulya	pulyka	kőszívű														
papagáj	gögös	szomorú														
gyönyörű	lyukas	ibolya														
ünnepély	szelíd	kitűnő														
hűséges	golya	hőmérő														

7. Melléknév gyűjtése

Írjátok minél több tulajdonságot a képen látható bohócról!

9. Gyűjts minél több szót a képről!

<p>MILYEN?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>		<p>MILYEN?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--	---	--

Tulajdonságot jelentő szavak

MELLÉKNEVEK

8. A környezetben lévő személyek felismerése külső tulajdonságaik alapján – Önjellemzés

a) Osztálytársak felismerése külső v. belső tulajdonságaik alapján.
A tanító mintát adjon. Például: szőke, kék szemű, legkisebb, okos, szerény, barátságos... stb.
(A tanító ügyeljen a negatív-pozitív tulajdonságok arányára!)

b) Önjellemzés

Milyennek látod magad? Sorolj fel mellékneveket! Írd le!

Megjegyzések a 7. óramodellhez

Tananyag: *Főnevek helyesírása Anyanyelv 45. o.*

Feladat: *helyesírási képességek fejlesztése, helyesejtés gyakorlása*

Eszközök: *Anyanyelv harmadikosoknak, füzet, fólia, táblai írás, Kép- és szókérdőgyűjtemény*

I. Helyesejtési gyakorlatok

1. Versmondás a hangsúlyok bejelölése után

Anyanyelv: 45/22.

<u>Sz</u> ilvát ettem <u>e</u> per helyett,	<u>H</u> árom macskát, <u>t</u> íz egeret.
s <u>l</u> áttam <u>f</u> ürödni <u>h</u> úsz legyet.	<u>M</u> eresztettek <u>n</u> agy szemeket.
<u>H</u> al mászott a <u>f</u> ára,	<u>S</u> az <u>e</u> gerek, <u>h</u> uss, <u>n</u> i.
<u>l</u> etörött az <u>á</u> ga,	<u>E</u> l akartak <u>f</u> utni.
<u>r</u> áesett a <u>k</u> alapomra,	<u>K</u> erítettem hát egy <u>z</u> ságot,
a <u>k</u> alapom <u>ö</u> sszenyomta.	s <u>b</u> evarrtam a <u>v</u> ilágot.
<u>M</u> it tehettem <u>e</u> gyebet,	<u>H</u> át a <u>h</u> uncut <u>e</u> gerek,
<u>f</u> ogtam három <u>v</u> erebet.	<u>n</u> em <u>k</u> irágták az <u>e</u> get?

Népköltés

2. Önálló munka előkészítése

- A fólián olvasható népköltésben bekarikázzák a főneveket.
- Csoportosítsátok a főneveket!

toldalékos

toldalék nélküli

szilvát, fára

eper, hal

- A toldalékos főnevekben jelöljétek a szótöt!

Anyanyelv: 45/22. f.

Húzd alá a fenti versben az igéket!

Írd ki a t-ragos főneveket!

4. Tulajdonnevek, köznevek helyesírása

- a) A képek megnevezése (Kép- és szókétyagyűjtemény)
- b) Mondd ki a közös nevét! asszony, mokus... (köznév)
- c) Adjunk nevet a képeknek! Sári néni, stb... (tulajdonnév)

asszony	mokus	_____	_____	_____
(asszony)	(mokus)	(motor)	(gyógyszer)	(hajó)
Sári néni	_____	_____	_____	_____

5. Közös név megkeresése

Tedd a megfelelő oszlop fölé a szókétyát!

fiú	költő	híd	újság	falu
József Attila	Misi	Lánchíd	Dumbó	Fót
Zelk Zoltán	Jani	Petőfi- híd	Esti Hírlap	Öcsöd

6. Szógyűjtés térkép segítségével: Anyanyelv: 45/21

21. Írj a köznevek mellé hozzáillő tulajdonneveket!

ORSZÁGOK: _____

VÁROSOK: _____

FALVAK: _____

FOLYÓK: _____

HEGYEK: _____

7. Tollbamondás

- a) Diktálás "megfelelő ütemben".

Magyarország fővárosa Budapest. A Duna két partján helyezkedik el. A folyó egyik oldalán a Budai-hegység, a másikon a Pesti-síkság látható a Gellérthegy tetejéről. Sok nevezetes épület is látszik innen. Legszébb talán az Országház. Közvetlen a hegy aljában ível át a Dunán az Erzsébet híd.

- b) Javítás: önellenőrzéssel fölláról...

Megjegyzések a 8. óramodellhez

Tananyag: Szófajok ismétlő gyakorlása Anyanyelv 52. o.

Feladatok: A tanult nyelvtani ismeretek alkalmazása
Helyesejtés gyakorlása

Eszközök: Anyanyelv harmadikosoknak, Szókérték,
Kép- és szókértékgyűjtemény

I. Szófajok felismerésének gyakorlása

1. Szókérték csoportosítása a táblánál

IGE		FŐNÉV		MELLÉKNÉV		SZÁMNÉV	
cselekvés	történes			határozott	határozatlan		
bábu	bicikli	búsul	csíkos	csökönyös	kettő		
dicsér	dühös	egy	fonnyad	füttent	elseje	fogoly	
híres	néhány	kályha	loccsan	sok	pottyán	süt	

2. Szógyűjtés a II. eseményképről

Ige, főnév, melléknév, számnév
(A tanító előzetesen gyűjtsön példákat az eseményképről!)

3. Szavakból szó szerkezetek alkotása a II. eseménykép segítségével

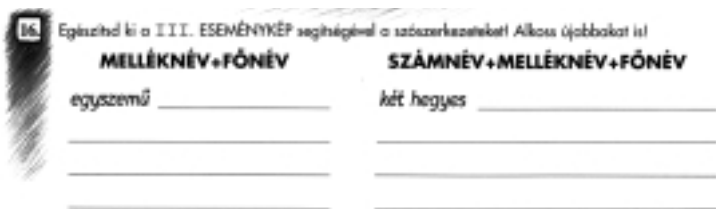
névelő + főnév + ige	számnév + melléknév + főnév
----------------------	-----------------------------

<i>a rendőr fűtyül</i>	<i>öt sárga narancs</i>
<i>a rabló rohan</i>	<i>sok kedves ember</i>
<i>a kislány fagyizik</i>	<i>három éhes galamb</i>

4) Mondatbővítés

öt sárga narancs
 A néni öt sárga narancsot vásárolt az árusnál.
 Tegnap a néni öt sárga narancsot vásárolt egy kedves árusnál.

5. Önálló feladatmegoldás Anyanyelv 52/16.

II. Beszédművelés

6. Versmondás a hangsúlyok bejelölésével
 Anyanyelv: 52/19.

<u>T</u> áncol a <u>s</u> árga,	<u>V</u> icsorog a <u>r</u> ozsdás,
<u>n</u> yekereg a <u>k</u> ék,	<u>l</u> őbog a <u>p</u> iros,
<u>b</u> rummog a <u>b</u> arna,	<u>f</u> enyegét a <u>f</u> ekete,
<u>m</u> egered az <u>é</u> g.	<u>k</u> ikap, aki <u>r</u> ossz.
=	Szilágyi Domokos: Táncol a sárga

III. A szófajokról tanult ismeretek alkalmazása

7. Önálló feladatmegoldás Anyanyelv: 52/19.

a) Feladatadás: A fenti versben húzd alá a mellékneveket!
 Karikázd be az igéket!
 Színezd ki a névelőket pirossal!

b) Ellenőrzés írásvetítőn

8. Önálló feladatmegoldás Anyanyelv: 52/17.

a) A feladat elindítása

b) Ellenőrzés felolvasással (tartalmi megbeszélés)

9. Szólások elemzése szófaji szempontból Anyanyelv: 52/18.

Írd ki a főneveket a szólásokból!
 Keretezd be a főneveket, húzd alá az igéket!
 A főnevekben jelöld a szótőt!

Fenn hordja az orrát | .
Megijed a saját árnyékától | .

10. Szólások átalakítása

Írd le múlt időben a füzetedbe a fenti szólásokat!

Fenn hordta az orrát. Megijedt a saját árnyékától.

Megjegyzések az óravázlathoz

Feldolgozásra kerülő téma: *Sütés-főzés a valóságban*

Tananyag: *A tojásrántotta készítése – folyamatleírás*

Fogalmazási tudnivaló bevezetése – a jó cím

Eszközök: *Másodikos olvasókönyv, szókártyák, fóliák, tábla,*

Fogalmazás munkalapok = FML

I. Fogalmazási tudnivaló: A jó cím jellemzői

1. Másodikban olvasott mese felelevenítése:

Mese a sóról OK 80. old.

(Felolvasással vagy kérdések segítségével)

Adjatok más címet a mesének!

Spontán válogatás – jó és rossz cím

Az írásvetítőn (táblán) címek olvashatók

A királynő bánatos és vidám élete

Az őszinte királynő

A királyfi élete

Ki szeret igazán?

A só története

A mese egy királynőről szól, aki megmondta az igazat.

2. A jó cím ismérvei

• *A témáról szól...*

• *Felkelti az érdeklődést...*

• *Legtöbbször rövid...*

• *Nagy kezdőbetűvel írjuk...*

• *Nem teszünk pontot a végére...*

• *A kérdőjelet és a felkiáltójelet
kitesszük...*

A címválogatás elemzése

A melléklet tanulmányozása – III/4.

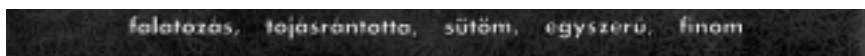
3. Címek és bevezetések párosítása: FML 10/9.

A-b B-a C-d D-c

II. Fogalmazás közvetlen előkészítése

4. Szógyűjtés, csoportosítás: FML 10/7

Önálló feladatmegoldás, ellenőrzés a táblánál

7. Csoportosítsd a szavakat számozással a tojásrántotta készítéséhez!

- 1. csipetnyi só 2. töl 3. ká 4. két evőkanál olaj
- 5. három darab tojás 6. villa 7. forrázó
- 8. egy fej hagyma 9. serpenyő 10. sógődrészle

hozzavétel:

eszközök:

5. Előzetes ismeretek felelevenítése

a) Spontán élménybeszámolók

Ki sütött már tojásrántottát? Ki látta, hogyan készül?

b) Irányított monológikus beszéd

Mondjátok el a szókérdések segítségével, hogyan készül a tojásrántotta!

Először	Majd	Azután	Közben
Abban	Arra	Végül	

6. A folyamatleírás cselekményei: FML 10/8.

a) Számozd helyes sorrendbe a tojásrántotta készítésének műveleteit!

Önálló feladatmegoldás (bal oldali oszlop)
Ellenőrzés felolvasással

a leírás szerint – én, az átalakítás szerint – ő

b) Másold le, mintha ő csinálná! (jobb oldali oszlop)

Vigyázzatok, mert megváltozik a cselekvést végző személye:

8. Számozd helyes sorrendbe a tojásrántotta készítésének műveleteit, aztán másold le! Az ige alakját változtasd meg!

☐ felverem és megsózom	Először	megtöri a tojást.
☒ feltöröm a tojást	Majd	_____
☐ elkészül a rántotta	Azután	_____
☐ felforrósítom az olajat	Közben	_____
☐ megpirítom a hagymát	Abban	_____
☐ felvágom a hagymát	Arra	_____
☐ ráöntöm a tojást	Végül	_____

6. A bevezetés és az igealakok párosítása FML 10/9
 (Ki lesz az író? Kinek meséli el a folyamatot?)
 Egy cím és bevezetés kiválasztása

9. Válassz bevezető mondatot és címet a készülő fogalmazáshoz! Kerítéssel be mindkét oszlopba annak a betűjelét, amit választottál!

Címek	Bevezető mondatok
A) Tujásrántottát reggelizek	a) Nagyon szeretem a tujásrántottát, ezért megfigyeltem anyukómat, hogyan készíti.
B) Hogyan készül a rántotta?	b) Tujásrántottát készítek reggelre, mert éhes vagyok.
C) Tujásrántottát reggeliztünk	c) Egyedül készítettem rántottát, mert senki sem volt otthon.
D) Egyedül készítettem a rántottát	d) A testvéreimmel elhatároztuk, hogy reggelre tujásrántottát készítsük.

III. Fogalmazás – differenciált feladatadás

7. a) Gyorsabban haladók: önállóan

Ti úgy írjátok meg a fogalmazást, hogy elrakhatjátok a munkalapot!
 Változtassatok szabadon a megbeszéltekhez képest!
 Írhattok receptet is!

7. b) Lassabban haladók: az előzetesen megoldott feladatok felhasználásával

Ti használjátok a munkalapok szözszerkezeteit, bevezetését, címét!

Feldolgozásra kerülő téma: *Micimackó*
 Tananyag: *Vendégség Micimackónál* című elbeszélő fogalmazás előkészítése, írása
 Javítási jelek bevezetése
 Eszközök: *Milne – Micimackó c. könyve*,
Milne– Bródy J. – Hull a hó...
 szókártya, fólia, tábla, FML

I. A fogalmazás előkészítése Vendégségben Micimackónál

1. Hangulati előkészítés

A. *Milne: Micimackó c. könyv*
Látogatóban a Nyuszinál
Milyennek ismerted meg Micimackót?
 (butuska, falánk, torkos)

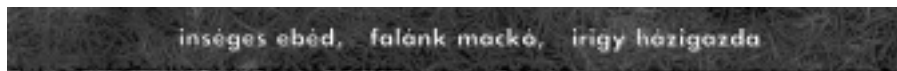
2. Eseménykép feldolgozása, a téma megbeszélése

Hol játszódik? Ki a házigazda?
 Szógyűjtés (kérdések láthatók a táblán)
 – néhány szót szókártyára elkészítünk
 A gyűjtött szavakból szözszerkezeteket alkotnak.

Ki? Mi?	Milyen?	Ki? Mi?	Mit csinál?
abrosz	_____	méhecske	_____
_____	barna	_____	falatozik
Micimackó	_____	_____	búsul

3. Feladatmegoldás – önállóan FML: 17/1. 2. 3.4.
Javítás – felolvasással

*Csoportosítsd a szavakat, szókapcsolatokat!
Írj bevezetést az eseményképről készülő fogalmazáshoz!*

1. Csoportosítsd a szavakat és a szókapcsolatokat a megfelelő szóhoz!
- Malacka a Tigris háza előtt Kanga Füleknél Micimackó ebédlője
délben Nyuszi Malacka ebédlője hajnalban Tigris este erdei tisztás
- HELYSZÍN: _____
- IDŐPONT: _____
- SZEREPLŐ: _____
2. Írd a vonalra az eseménykép többi szereplőjét is! _____
3. Konkrázd be azt a helyszínt és időpontot, melyet a túlkoldali kép ábrázol! _____
4. Írj bevezetést az eseményképről készülő fogalmazáshoz! Legyen benne a helyszín és az időpont!

II. A fogalmazás közvetlen előkészítése
Vendégségben Micimackónál

4. Feladatmegoldás – önállóan FML: 17/5.

*Pótold a szókapcsolat hiányzó részét!
Számold meg az eseményképek sorrendjében!*

5. Először pótold a szókapcsolatok hiányzó részét, aztán számold meg az események sorrendjében!
- leültek _____ meghívta _____
 megtartotta _____ szétosztotta _____

*meghívta a barátait, leültek az asztalhoz
szétosztotta a mézet megtartotta a nagy részét*

*(Más megoldások is lehetségesek, ezeket megvitatják,
elfogadhatók-e.
Pl.: meghívta vendégségbe, ...magához, ...ebédre stb.)*

5. Feladatmegoldás – önállóan FML 17/6.

Egészítsd ki a mondatokat! Azután fejezd be a történetet a füzetedben!

Micimackó az ebéd végén nem bírt felállni az asztaltól, mert _____

Vendégei viszont nem laktak jól, mert _____

6. Szóbeli szövegalkotások több szempontból

*Nyuszi meséli el az ebéden történetet Róbert Gidának
Micimackó meséli Róbert Gidának*

6. Feladatmegoldás – önállóan FML 18/8. 9.

Számold meg, utána írd le a vonalra az igéket a történés sorrendjében!

tépelődik, útra kel, felkapaszkodik, kirabolja, helybenhagy

8. Először számold meg, utána írd le a vonalra az igéket az eseménykép sorrendjében!

rászállt berepült megcsípte ordított 1. lakmározta

lakmározta _____

9. Írj befejezést a történehez!

Ellenőrzés: táblán szókétyákkal

lakmározta berepült rászállt megcsípte ordított

III. Fogalmazás – differenciálás feladat adásával

Vendégségben Micimackónál címmel

a) Gyorsabban haladók – a két történet összekapcsolása

FML 17/7. + 18/10

b) Lassabban haladók – az 1. vagy 2. történet kidolgozása

FML 17/7. vagy 18/10

A negyedik óravázlatok felsorolása

Sor-szám	Tartalom	Oldal
1.	Hosszú szöveg feldolgozása Mindent járó malmocska (1-2-3. rész)	51
2.	Hosszú szöveg feldolgozása Mindent járó malmocska (4-5. rész)	55
3.	Olvasásgyakorló óra: Mindent járó malmocska	57
4.	Anyanyelv – a helyhatározós szerkezet	61
5.	Felszólító módú igék helyesírása	65
6.	Fogalmazás – állatleírás (az oroszlánról)	69

Megjegyzések az 1. óravázlathoz

Tananyag: *Mindent járó malmocská OK. 116. o. ML. 38. o.*

Feladatok: *A mese 1- 2-3. részének feldolgozása
néma olvasáson alapuló megismeréssel.
Hangsúlyáthelyezési gyakorlatok szó szerkezeteken.
Önálló feladatmegoldások.*

Eszközök: *Negyedikes olvasókönyv, Munkalapok, fóliák*

I. Előkészítés

1. Hangulati előkészítés

Versmondás a hangsúlyok bejelölésével

Katt-katt, | kopp-kopp... |
Katt-katt, | kopp-kopp... |

– Mit örölsz, | vízimalom? |

– Örlöm, | patak, a búzáat. |

– Minek örlöd a búzáat? |

– Hószínű lisztnek. |

– Mi lesz majd a lisztből? |

– Pirinyó, ropogó, |

háta-fényes kiscipó. ||

– Ki dagasztja? |

– Nagyanyó. |

– Ki süti meg? |

– Kemence, |

parazsas tűz-belseje. ||

– Ki eszi meg? |

– Nagyanyó két unokája, |

reggelire, vacsorára. ||

– No, hát örölj eleget. |

forgatom a kereked. ||

==

Katt-katt, kopp-kopp... |

Katt-katt, kopp-kopp... |

2. Hangsúlyáthelyezési gyakorlatok

Ügyeljetek a hangsúlyáthelyezésre felolvasás közben!

adja ide az ökröcskét adja ide az ökröcskét
adja nekem a mindent járó malmocskát
adjon egy falás kenyeret adjon egy falás kenyeret

3. Cím és illusztráció összefüggéseinek megbeszélése

a) Iniciálé: OK 116. oldal

Ki lehet a főszereplő? Milyen lehet a hangulata a mese elején?

b) Illusztráció: OK 118– 119. oldal

Miért mindent járó malmocska a malom neve?

II. Részenkénti feldolgozás

1. RÉSZ Bemutató olvasás + önálló feladatmegoldás

4. Tanítói bemutatás

Felolvasom a mese első részét!

Ti mit tettetek volna a szegény ember helyében?

5. Önálló feladatmegoldás a munkalapon ML. 35/1-2-3.

35/1 Adj címet ennek a résznek!

Mit olvastál a mesében az aláhúzott szavak helyett?

35/2 Válaszolj a kérdésekre röviden!

35/3 Keresd meg a szókapcsolatokat a szövegben!

A feladatok megoldása történhet differenciáltan

Az önállóan megoldott feladatok ellenőrzése

6. Népmesére jellemző kifejezések gyűjtése

közös osztálymunkában

Például: kurta farkú malac annyi gyereke volt, mint a rosta lika
 bezzeg nem volt harapnivaló szoba ereszkedik velük
 becsületesen megfizeti

2-3. RÉSZ A szövegrész megismerése néma olvasással
+ önálló feladatmegoldással

7. A 2-3. szövegrész megismerése néma olvasással

8. Önálló feladatmegoldás differenciált munkaformában

Munkalapok 36. oldal

Gyorsabban haladók és átlagos ütemben haladók

2. rész / 1-2. feladat + 3. rész / 1-2-3. feladat

Lassabban haladók: 2. rész / 1-2. feladat

9. Az önálló feladatmegoldás közös ellenőrzése

A lassabban haladók meghallgatják a megoldásokat,
 majd a következő gyakorlóórán megoldják.

10. Népmesére jellemző kifejezések gyűjtése,
„lefordításuk” mai nyelvre közös osztálymunkában

volt otthon haddelhadd kifosztá az ura nagy bolondul
 nem volt otthon maradása erősen szerette a fiacskáját
 majd megevett a szájával

11. A mese végigolvasása

Olvasd el otthon a mese 4-5. részét, és oldd meg a 37. oldal
 1. számú feladatait:

Adj címet a 4-5. résznek!

Megjegyzések a 2-3. óravázlathoz

Tananyag: *A mindent járó malmocská OK. 26. o.*

Feladatok: *A mese 4-5. részének feldolgozása*

Hangsúlygyakorlatok szószerkezeteken

Hangos olvasás előzetes felkészülés után

Eszközök: *Negyedikes olvasókönyv, Munkalapok, fóliák*

I. Előkészítés

1. Versmondás

Az előző órai vers elmondása fóliáról

2. Szószerkezetek gyűjtése a meséből

Felolvasásuk gyakorlása a hangsúlyok bejelölése után

_____ malac

fekete _____

_____ ember

áldott _____

_____ ökör

rettentő nagy _____

_____ fiú

éktelen nagy _____

_____ leány

drága _____

_____ portéka

cifra _____

II. Részenkénti feldolgozás

4. RÉSZ

3. Önálló feladatmegoldás

Réteg	A	B	C
Feladat	ML. 37. o. 4. rész/1-2-3. f.	ML. 37. oldal 4. rész/1-2. f.	ML. 37. oldal 4. rész/1. és 3. f.

4. Közös szövegelemzés – mélyebb megértés

- Hangos egyéni felolvasás – rész bemutatás
- Az önálló feladatmegoldás ellenőrzése
- Tartalmi elemzés

A csodatévő tárgyak számbavétele.

(Melyik mit tudott?)

Hol lehet, mire lehet használni a malmot, a kalapácsot, a botot?)

5. RÉSZ

5. Közös szövegelemzés – mélyebb megértés

- Hangos egyéni olvasás
- Szómagyarázatok
- Az eredmények sorrendezése
- Tartalmi elemzés

Mondatok sorrendezése a táblánál

A szegény ember legyőzi az északi király seregét.

A királyfi lakodalmában mulatnak.

Megjelenik az elűzött király.

A kalapot és a botot eladja a szegény ember.

6. Önálló feladatmegoldás, önellenőrzés

(Differenciáltan vagy frontálisan) 5. rész 1-2-3. feladat

7. Házi feladat

A ML. 37. oldal feladatainak megoldása
(amelyek kimaradtak)

Tananyag: *Mindent járó malmocska – gyakorlás OK. 116. o.*

Feladatok: *Felolvasás gyakorlása hangsúlybejelöléssel, szerepolvasással.*

Eszközök: *Negyedikes olvasókönyv, Munkalapok, fólia, szókártyák*

I. Felolvasás gyakorlása hangsúlybejelöléssel

1. A mese 1.-2. bekezdésének felolvasása fóliáról

Két jól olvasó tanuló olvassa fel.

Néhány gyengén olvasó tanuló olvassa fel.

Volt, | hol nem volt, | még az Óperenciás-tengeren is túl, | ahol a kis kurta farkú malac túr, | volt egy szegény ember. || Ennel a szegény embernek annyi gyereke volt, | mint a rosta lika, | még egygyel több. ||

Na, gyerek, az volt elég, | bezzeg nem volt harapnivaló. || Két kicsi ökröcskéje, | akkorák, hogy alig látszottak ki a földből: | ez volt a szegény ember gazdagsága, | egyebe nem volt a föld kerektségén. ||

II. A mese áttekintése frontálisan – feladatmegoldással

2. A szereplők csoportosítása szókártyákon

szegények gazdagok

szegények

gazdagok

szegény ember

Napmenti király

feleség

királyfi

gyerekek

királylány

a kalapos ember

3. A második és harmadik részben a szereplők bejelölése (a szöveg néma áttekintése)

Elmaradt feladatok pótlása

*Annak a sornak az elejére teszik a rövidítést,
ahol a szereplő megszólal.*

<i>Szegény ember</i>	<i>SZE</i>	<i>Napmenti király</i>	<i>NK</i>
<i>Napmenti királyfi</i>	<i>KF</i>		

4. Közös vázlatkészítés szóban – válogatás a legjobb rész címekből

1-2 szavas vázlatpontok – felírás a táblára

*Az ökrök elajándékozása
A malom megszerzése
A malom elajándékozása
A malom visszaszerzése
A malom és a bot eladása*

III. A mese felolvasásának gyakorlása hangos olvasással

5. Az első részben bekezdésenként egymást szólítják
6. Második, harmadik rész – szerepolvasás bejelölés alapján
7. Negyedik-ötödik részben egymást szólítják bekezdésenként

IV. Önálló feladatmegoldás

8. Gyakorlat-típusú játék

ML. összefoglalás 38/1-2-3. feladat

9. Plusz feladat: a táblai vázlat leírása emlékezetből

V. Dramatikus tevékenység

10. Monológ

*A szegény ember felesége unokáinak elmeséli
a nagypapa kalandjait. (Tartalomelmondás)*

11. Gyakorlat-típusú játék

*A szegény ember hazaér a malommal és meghívja
az egész falut vendégségbe.
Hogyan reagálnak a falusiak? (irigység, öröm, ötletek)
Javaslat: a szegény ember szerepét a tanító játssza.*

Megjegyzések a 4. óravázlathoz

Tananyag: *A helyhatározós szó szerkezet*

Anyanyelv negyedikeseinek (47. o.)

Feladatok: *A helyhatározós szó szerkezet fogalmának kialakítása, szó szerkezetek felismerése, alkotása*

Eszközök: *Anyanyelv negyedikeseinek – 1. félév, fólia, táblai írás*

I. Beszédművelés, helyesejtési gyakorlatok

1. Predikatív és tárgyias szó szerkezetek olvasása a hangsúlyok bejelölése után, hangsúlyáthelyezés

Olvassátok el a szó szerkezeteket!

Nevezzétek meg, mely szó szerkezetekről van szó!

a királyfi megölte

a boszorkány elvarázsolta

a sárkány elrabolta

Hófehérke kitakarította

a királyfi ölte meg

a boszorkány varázsolta el

a sárkány rabolta el

Hófehérke takarította ki

megölte a sárkányt

elvarázsolta a királyfit

elrabolta a királylányt

kitakarította a szobát

a sárkányt ölte meg

a királyfit varázsolta el

a királylányt rabolta el

a szobát takarította ki

2. Szó szerkezetekből mondatalkotás

*Alkossatok mondatokat a fenti szó szerkezetek felhasználásával!
Mindegyikben legyen tárgyias szó szerkezet!*

Pl.: a királyfi megölte a sárkányt

II. A fogalom kialakítása

3. Mondatok kiegészítése a Hol? kérdőszó segítségével

Egészítsétek ki a mondatokat!

HOL?

A királyfi megölte a sárkányt.

A királyfi a réten megölte a sárkányt.

A boszorkány elvarázsolta a királyfit.

A boszorkány a várban elvarázsolta a királyfit.

A sárkány elrabolta a királylányt.

A sárkány a palotából rabolta el a királylányt.

Hófehérke kitakarította a szobát.

Hófehérke a házban kitakarította a szobát.

4. Szó szerkezetek alkotása

a) Adott a szó szerkezet első tagja

megölte _____

elvarázsolta _____

elrabolta _____

kitakarította _____

Hol?

b) Adott a szó szerkezet második tagja

Mit csinált?

_____ *a királyfi a réten*

_____ *a várban a boszorkány*

_____ *a palotában a sárkány*

_____ *a házban Hófehérke*

5. Önálló feladatmegoldás (Anyanyelv 47/1.)

6. Az új szó szerkezet megnevezése

A feladat ellenőrzése

A keretben lévő szó szerkezetek felolvasása,
a szó szerkezet megnevezése

7. A helyhatározós szó szerkezetek felismerése táblai íráson
(közös frontális osztálymunka)

A mondatokban keressétek meg a helyhatározós szó szerkezeteket!

Hófehérkét a mostohája elűzte a palotából. Szerencsére az erdőben rátalált a törpék házára. A törpék éppen a bányában dolgoztak. Mikor este hazatértek, az ebédlőasztalon nem találták meg a terítéküket.

A hetedik törpe egyszer csak felkiáltott:

– *Ki fekszik az ágyamban?*

8. Helyhatározós szó szerkezetek kialakítása,
differenciált gyakorlás

Anyanyelv 47/2-3. feladat

9. A feladat ellenőrzése

Megjegyzések az 5. óravázlathoz

Tananyag: *Felszólító módú igék helyesírása*

Feladatok: *helyesejtés gyakorlása, helyesírási képesség fejlesztése*

Eszközök: *Anyanyelv negyedikeseknek (1. félév), füzet, fólia, Kép- és szókérdőgyűjtemény (2-4. osztály)*

I. Helyesejtés gyakorlása

1. Versmondás a hangsúlyok bejelölésével

Anyanyelv (1. félév) 12/23. feladat

Tarbay Ede: Réges-régi vadászének

Parázs pattog, | szikra táncol,
láng csap a felhős égre,
nyárson vad sül, zsírja lángol,
remeg az erdők népe.

Öz, öz, |
fuss a vadonba, |
gyors nyíl
csap le nyomodra, |
nyúl, nyúl, |
hagyd el a rétet, |
menj, menj, |
üznek a mének. |

Fürj, fürj, |
ülj a bozóton, |
les rád, |
vág is a sólyom, |
kürt bűg, |
harsan az erdön, |
öz, nyúl
törtet a lejtőn. |

2. Igék felismerése, csoportosítása

Anyanyelv (1. félév) 12/23. feladat

3. Felszólító módú igék gyakorlása

Kijelentő módú igék átalakítása felszólító módúvá
(közös frontális munka)

A felszólító mód jelének jelölése

búsul	→	búsuljon	fő	→	
dúdol	→		lő	→	
fütyül	→		nő	→	
hall	→		fáj	→	
fonnyad	→		süt	→	
süllyed	→		főz	→	
pottyán	→		fűt	→	
reccsen	→		javít	→	

Írjátok át a felszólító mód jelét pirossal!

(Az utolsó oszlopban a "j" átalakult.)

4. A felszólító módú igealakok lediktálása

(Az előző feladat szavaiból: búsuljon, dúdoljon...)

5. Javítás önellenőrzéssel

6. Differenciált gyakorlás

Gyorsan és átlagos ütemben haladók

Lassan haladók

Mondatalkotás, mondatátalakítás

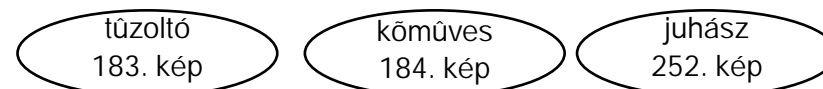
hibajavítás

a) Gyorsan és átlagos ütemben haladók

Alkossatok kijelentő mondatot a képek segítségével!
Alakítsátok át felszólító mondattá!

Pl.: Eloltja a tüzet.

Oltsa el a tüzet!

b) Lassan haladók

A 3. feladatban hibásan leírt és önellenőrzéssel kijavított igékkel mondatalkotás.

Megjegyzések a fogalmazáshoz

Tananyag: *Állatleírás (az oroszlánról)*

Feladatok: *Leíró fogalmazás előkészítése csoportmunkában, szóbeli szövegalkotás a vázlat alapján*

Eszközök: *Fogalmazás munkalapok, szókérték, gyerekek által gyűjtött könyvek*

1. Fogalmazási ismeretek felelevenítése.

Oldjuk meg közösen az írásvetítőn látható keresztrejtvényt!

A megoldást beírtuk!

Kérdések:

- 1. Ez a műfaj eseményt ír le, vagy mond el.*
- 2. Esküvő vagy születésnap alkalmából is küldhető a vendégeknek.*
- 3. Röviden megfogalmazott információ, ha hosszabb, tudósításnak hívjuk.*
- 4. Mindig ezzel zárjuk a levelet, hogy a címzett tudja, kitől kapta.*
- 5. Ez a fogalmazások legterjedelmesebb része.*
- 6. Szövegalkotás során ezt úgy kerülheted el, ha rokonértelmű szavakat használasz.*

2. Beszédművelés

*Olvassátok el a mondatokat némán!
Olvassátok fel a sorokat egy levegővétellel!
A bővítést olvassuk hangsúlyosan!*

*Az oroszlán emlős.
Az oroszlán ragadozó emlős.
Az oroszlán szárazföldi ragadozó emlős.
Az oroszlán a szárazföldi ragadozó emlősök között a legnagyobb.*

3. Leíró fogalmazás előkészítése**a) Csoportmunka 4 csoportban**

Válaszoljatok a munkafüzet kérdéseire a nálatok lévő könyvek segítségével! (28/7.) - A gyerekek által gyűjtött könyvekről van szó!

*Fejezzétek be az oroszlánra vonatkozó mondatokat! (28/7.)
Írjátok le a kiegészített mondatot a füzetbe!*

1. csoport 28/6. 1. 2. kérdés
28/7. 1. mondat

2. csoport 28/6. 3. 4. kérdés
28/7. 11. mondat

3. csoport 28/6. 5. 6. kérdés
28/7. 5. 4. mondat

4. csoport Hogyan gondozzák az ivadékaikat?
28/7. 9. mondat

b) A csoportmunkát követően a megoldások felolvasása közös osztálymunkában

c) Közös szóbeli szövegalkotás (FML/28. oldal)

Fogalmazzuk meg mondatokban a gyűjtött ismereteiteket a vázlatpontok

d) Szavak csoportosítása a szóismétlés elkerülésére
Rendezzétek csoportokba a táblán látható szókétyákat!

TÁPLÁLÉK	VADÁSZAT	OROSZLÁN	
hajszolja	áldozat	zsákmány	becserkészi
fenevad	leteríti	elejti	préda
vadállat	martalék	leteríti	

4. Fogalmazás alkotása

Készítsetek fogalmazást az oroszlánról, mintha az állatkertben a ketrece előtt állnátok!